

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 24C/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119210127
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Keresztényi
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7119210127.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice I sudkyňou Mgr. Zuzanou Keresztényi vo veci žalobcu: A. B. B., C., nar. XX.X.XXXX, bytom v D. E., F., G. H. XXXX/XX, zastúpeného: JUDr. Milan Slobodnik, advokát, so sídlom v Košiciach, Štúrova 20 proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5.924,97 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2.9.2019 až do zaplataenia v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcom rozsahu o zaplataenie sumy spolu 272,77 EUR s prísl. (t.j. 45,08 EUR + 227,19 EUR) žalobcu z a m i e t a .

III. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 94 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 9.9.2019 domáhal zaplataenia sumy 11.746,22 EUR, titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pozostávajúcej zo sumy 8.746,22 EUR (náklady na trovy obhajoby v trestnom konaní a ďalšie vecné náklady – cestovné, ubytovanie) a zo sumy 3.000 EUR (náhrada nemajetkovej ujmy).

2. Vo veci samej súd prvej inštancie (Okresný súd Košice I) rozhodol rozsudkom z 26. novembra 2020 č. k. 39C/25/2019-203 v spojení s opravným uznesením z 24. februára 2021 č. k. 39C/25/2019-220, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch 3 000 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2. septembra 2019 až do zaplataenia (výrok I.), zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi titulom náhrady škody sumu vo výške 2 548,98 EUR s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 2. septembra 2019 do zaplataenia (výrok II.) a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok III.). Žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy v plnej výške (výrok IV.) a žalovanej nárok na náhradu trov konania o náhradu škody nepriznal (výrok V.).

3. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne ustanoveniami § 3 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 29b ods. 1, § 18 ods. 1 a 3, § 27 ods. 1 zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) a vecne tým, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom je pre posúdenie zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania rozhodný neskorší výsledok trestného stíhania. Súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu na náhradu škody uplatnený titulom náhrady trov právneho zastúpenia, ktoré mu vznikli pri zastúpení JUDr. Adrianou Krajníkovou a JUDr. Jozefom Leukušom. Z pripojených faktúr mal súd preukázané,

že žalobca zaplatil advokátom za zastupovanie v predmetnom trestnom konaní 6 992 eur pričom v tomto konaní si uplatnil nárok len na 2 229,96 eura, ktorá suma zodpovedá vynaloženým nákladom na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu v predmetnom trestnom konaní v rozsahu tarifnej odmeny. Pre účely náhrady škody súd podotkol, že zodpovednosť štátu treba za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatenie odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny a poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. apríla 2016 sp. zn. 6Cdo/402/2015. Výšku týchto trov mal preukázať z obsahu trestného spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/15/2010 a vyšetrovacieho spisu č. ČVS: KRP-50/OEK-KE-2004. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody titulom náhrady cestovného a ubytovacích nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s trestným stíhaním a to vo výške 6 289,07 eura. Tento nárok posúdil podľa ustanovenia § 72 ods. 1, § 73 ods. 1 až 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z. o spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špecializovaný trestný súd a vojenské sudy (ďalej len „vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z.“). Výšku žalobcom uplatnených cestovných nákladov za použitie prostriedkov leteckej dopravy však možno považovať v porovnaní s cestovným za použitie prostriedkov hromadnej dopravy ako je napr. vlak alebo autobus za neprimerané. Uhrádzajú sa totiž len účelne či dôvodne vynaložené náklady v konaní a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil. Účelnosť vynaložených cestovných nákladov znamená aj to, že štát nie je povinný znášať náklady v podobe neprimerane zvoleného prostriedku dopravy, ktorý niekoľko násobne prevyšuje cestovné a porovnal pritom výšku cestovného hromadnej dopravy s dopravou za ktorú náhradu požadoval v tomto konaní žalobca. Žalobcovi nepriznal náhradu cestovného za úkon účasti na preštudovanie vyšetrovacieho spisu (letenka Košice - Praha a späť 483,50 eura) dňa 19. októbra 2009 porada s obhajcom z 20. septembra 2010 letenka Košice - Praha a späť 501,25 eura, celkovo nepriznal žalobcovi sumu 5 924,97 eura a v tejto časti žalobu zamietol. Tiež súd považoval za primerané ubytovacie náklady žalobcu v hotely vrátane taxíka na letisko celkovo v sume 364,10 eura a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Nepriznal žalobcovi náhradu cestovného vo výške 3,40 eura za využitie dopravy, taxislužbu z hotela Teledom na Timonovej ulici v Košiciach na súd na Štúrovej ulici v Košiciach, ktorý hotel je v pešej dostupnosti na súd v trvaní 6 min. a to z dôvodu neúčelnosti a nehospodárnosti týchto nákladov. V súvislosti s nárokom žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy tento nárok uznal v celom rozsahu za dôvodný. Zohľadnil pritom povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania, ale i následky v osobnostnej sfére žalobcu. Prihliadol na okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo, prihliadol na všeobecne vzdialenú predstavu o spravodlivosti, kde sa vyžaduje posúdiť z hľadiska všeobecnej slušnosti akej satisfakcie by sa malo poškodenému skutočne dostať. Výsledkom trestného stíhania voči žalobcovi bolo oslobodenie z pod obžaloby a teda zrušenie nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, čím sa toto rozhodnutie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. stalo nezákonným. Trestné stíhanie žalobcu trvalo takmer 13 rokov, jeho osoba bola vystavená neustálym procesným úkonom zo strany orgánov činných v trestnom konaní a žalobca bol po celú uvedenú dobu vystavený stresu úzkosti a frustrácie. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1, 2 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP a rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania z titulu uplatnenej a priznanej nemajetkovej ujmy, kde mal vo veci plný úspech, plnú náhradu trov konania a čo týkalo náhrady škody, žalovanej, ktorá by mala vzhľadom na väčší úspech nárok na ich náhradu, túto nepožadovala a teda jej súd ani nepriznal.

4. Proti výrokom III. a V. vyššie citovaného rozsudku podal žalobca odvolanie.

5. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 3. februára 2022 sp. zn. 2Co/163/2021 rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku III. a výroku V. o trovách konania potvrdil.

6. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že v zhode so súdom prvej inštancie uzavrel, že platí zásada, podľa ktorej možno priznať iba náhradu účelne vynaložených trov, t. j. trov nevyhnutných pre účelné uplatnenie práva. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa a spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Tu bolo potrebné prisvedčiť názoru žalovanej, vyjadrenom v písomnom vyjadrení k odvolaniu, že v zmysle argumentácie žalobcu by mohlo viesť k bezbrehému uplatňovaniu a priznávaniu výšky škody a bolo nepodstatné, či v čase, keď poškodený náklady vynaložil, nepočítal alebo nepočítal s ich preplatením. Skutočnosť, že sa žalobca rozhodol pre rozhodne najdrahšiu leteckú dopravu znamená, že to bolo jeho rozhodnutie, ale neznamená, že tieto náklady budú posudzované ako účelné vo výške, ako si ich uplatnil žalobou podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Ani citácia nálezu žalobcom v odvolaní na

tomto názore odvolacieho súdu nič nemenila, keďže sa týkala samotného základu nároku, nezaoberala sa výškou práve v súvislosti s účelnosťou vynaložených trov. Ak si súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky nároku žalobcu pomohol ustanoveniami vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z., bol jeho postup taktiež legitímny, keďže posudzoval analogicky účelnosť vynaložených trov. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania ako vecne správne. V súvislosti s výrokom V. o trovách konania v poradí odvolateľ ani nevzniesol osobitné námietky, napadol ho len ako výrok súvisiaci. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1,2 CSP v spojení s § 225 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný, úspešnému žalovanému preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

7. Proti vyššie citovanému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie.

8. Najvyšší súd SR (dovolací súd) uznesením č.k.4 Cdo/145/2022 zo dňa 25.9.2023 rozhodol tak, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 3. februára 2022 sp. zn. 2Co/163/2021 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom súdov nižšej inštancie, ktoré svoje rozhodnutie odôvodňovali s poukazom na ustanovenia § 72 ods. 1, § 73 ods. 1 až 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č.543/2005 Z.z. a výšku žalobcom uplatnených cestovných nákladov za použitie prostriedkov leteckej dopravy považovali v porovnaní s cestovným za použitie prostriedkov hromadnej dopravy ako je napr. vlak alebo autobus, za neprimerané. Súdov nižšej inštancie boli toho názoru, že sa uhrádzajú len účelne či dôvodne vynaložené náklady v konaní a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil. Poukázali na pravidlo, podľa ktorého osobe zúčastnenej na konaní sa hradia skutočné, účelné a hospodárne vynaložené výdavky cestovného verejným dopravným prostriedkom. Účelnosť vynaložených cestovných nákladov znamená aj to, že štát nie je povinný znášať náklady v podobe neprimerane zvoleného prostriedku dopravy, ktorý niekoľko násobne prevyšuje cestovné a porovnal pritom výšku cestovného hromadnej dopravy s dopravou za ktorú náhradu požadoval v tomto konaní žalobca.

10. Dovolací súd poukázal na to, že aj v odbornej literatúre sa vo vzťahu k právnej úprave obsiahnutej v zákone č. 58/1969 Zb. uvádza, že základom zodpovednosti je len tá časť rozhodnutia, ktorá nadobúda právoplatnosť, a teda sa stáva zaväzujúcou normou - touto časťou rozhodnutia je výrok, a že rozhodnutie zakladá zodpovednosť len vtedy, ak nadobudlo právoplatnosť. Podmienky zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb., sú v podstate zhodné s podmienkami zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Dovolací súd poznamenal, že aj zo znenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., je zrejmé, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci môže byť daná len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola spôsobená právoplatným rozhodnutím orgánu verejnej moci - výnimku z tohto pravidla potom upravuje § 6 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Základným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je splnenie troch základných podmienok, ktorými sú: protiprávnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia, vyčerpanie opravných prostriedkov. Autentický výklad zákona č. 514/2003 Z. z., a rovnako tak zákona č. 58/1969 Zb., je pokiaľ ide o požiadavku právoplatnosti rozhodnutia orgánu štátu ako jednu z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu jednoznačný. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu je daná len vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené alebo zmenené až po nadobudnutí právoplatnosti (viď napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 430/2011). Pojem „nezákonnosť“ zákon nedefinuje, nepochybne tu však ide o rozpor nielen so zákonmi, ale aj s inými súčasťami právneho poriadku. Aj napriek tomu, že predpokladom vzniku práva na náhradu škody je (okrem iného) existencia právoplatného rozhodnutia a jeho zrušenie alebo zmena, treba uviesť, že sú určité výnimky, kedy sa možnosť poškodeného subjektu domáhať sa náhrady škody neviaže na požiadavku zrušenia alebo zmeny právoplatného rozhodnutia, ale k vzniku škody môže dôjsť (a v mnohých prípadoch aj reálne dochádza) ešte predtým, ako sa konkrétne rozhodnutie stane právoplatným, resp. ešte predtým, ako je takéto rozhodnutie zrušené alebo zmenené. Týmito výnimkami sú: 1/ existencia tzv. ničotného rozhodnutia, 2/ existencia vykonateľného rozhodnutia (bez ohľadu na jeho právoplatnosť), 3/ existencia prípadov hodných osobitného zreteľa

(porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/17/2011). Rozhodnutie odvolacieho súdu v danej veci však spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Pojem škody zákon č. 514/2003 Z. z. bližšie nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto treba aj v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 OZ) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá a) nastala v majetkovej sfére poškodeného, b) je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c) je napraviteľná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Podľa § 442 OZ sa uhrádza skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu (ak to nie je vylúčené). Teda skutočnou škodou je aj ujma, ktorá poškodenému vznikla tým, že bol nútený vynaložiť náklady na prepravu osoby alebo nákladu, ďalej sem patria aj náklady vynaložené a vzniknuté v spojitosti s uplatnením nároku v trestnom alebo občianskoprávnom konaní. Škoda je teda tradične definovaná ako majetková ujma, ktorú možno objektívne vyjadriť všeobecným ekvivalentom, t. j. peniazmi. Za skutočnú škodu sa teda považuje majetková ujma vyjadriteľná peniazmi, ktorá spočíva v zmenšení, v znížení či inom znehodnotení majetku poškodeného. Zákonodarca zvolil metódu explicitného zahrnutia nákladov konania pod pojem škody už v zákone č. 514/2003 Z. z.

11. Na základe vyššie uvedeného dovolací súd nepovažoval závery súdov nižších inštancií (ohľadne aplikácie § 72 ods. 1, § 73 ods. 1 až 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z. z., žalobcu považuje za osobu zúčastnenú na konaní, a aplikácie § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ako „kritérium hospodárnosti,“), za správne. Dovolací súd je názoru, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody ohľadne cestovného treba vychádzať z toho, že je to ujma, ktorá poškodenému vznikla tým, že bol nútený vynaložiť náklady (finančné prostriedky) na jeho prepravu na procesné úkony. Súd teda neposudzuje účelnosť trov vynaložených v súvislosti s obhajobou v trestnom konaní, ale posudzuje, o čo sa majetok poškodeného zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovedá štát za splnenia zákonných podmienok za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody alebo rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe. Zákomom je daná absolútna objektívna zodpovednosť, pričom daný princíp je nevyhnutný, keďže je potrebné, aby sa vo vzťahu k poškodenému napravili všetky dôsledky porušenia zákona. Pri tomto druhu zodpovednosti sa neskúma zavinenie, zodpovedá sa za vzniknutý protiprávny stav. Spôsob a rozsah náhrady škody sú upravené v § 17 a § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. Uhrádza sa nielen skutočná škoda, ale aj ušlý zisk, s výnimkou prípadov, ak osobitný právny predpis (vo vzťahu špeciality) ustanovuje inak (§ 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). Náhrada škody pritom zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie (§ 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). Trovy konania zahŕňajú trovy právneho zastúpenia, s výnimkou nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody. Vo všeobecnosti možno trovami konania rozumieť „náklady resp. finančné výdavky subjektov, ktoré sa na konaní zúčastňujú a ktoré sú vynaložené na úkony súvisiace s konaním. Trovami konania môžu byť výdavky na poštovné, odmenu znalca, prekladateľa, svedočné a pod. Trovy konania upravujú procesné predpisy povahy verejnoprávnej a právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu má základ v hmotnoprávnej úprave súkromnej povahy. Obvinený znáša trovy a výdavky spojené so zvolením obhajcu, včítane odmeny dohodnutej medzi ním a advokátom (§ 553 ods. 1 Trestného poriadku). V súvislosti s touto náhradou trov konania ide o zásadu, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Z uvedeného pravidla vyplýva, že sa uhrádzajú len účelne, či dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil, pritom záleží na účastníkovi samotnom, aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí jednať o náklady na obhajobu vynaložené účelne. Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí jednať o náklady na obhajobu vynaložené účelne. V tomto smere dovolací súd poukazuje na Stanoviská a rozhodnutia vo veciach občianskoprávných, Zbierku stanovísk NS a súdov SR 2/2018:., Aj v prípade, ak nárok na náhradu škody vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu

alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov. V posudzovanej veci mali sudy nižších inštancií aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy (§ 442 OZ) a škodu vo všeobecnosti chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. V zmysle ustanovenia § 442 OZ sa uhrádza skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Mať na zreteli, že skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu (ak to nie je vylúčené).

12. Dovolací súd v tejto súvislosti ďalej uviedol, že vyhláška Ministerstva spravodlivosti č. 543/2005 Z. z. a použitie tejto vyhlášky s odkazom na ustanovenia § 72 a § 73 tak ako to uviedli sudy nižších inštancií v danom prípade neprichádza do úvahy ani na základe analógie, pretože táto má úplne iný predmet a účel úpravy ako zákon č. 514/2003 Z.z. V prípade zákona č. 514/2003 Z. z. sa ukladá povinnosť nahradiť škodu poškodenému tým subjektom, ktorý ju spôsobil nezákonným úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím, v prípade vyhlášky ide o náhradu výdavkov, ktoré sa platia z finančných prostriedkov súdu osobe, ktorá má na ich náhradu nárok len preto, že sa zúčastnila na konaní. Táto diametrálna rozdielnosť účelu a cieľa úpravy vylučuje možnosť použitia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 543/2005 Z.z. pri výpočte náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci bez odkazu na túto vyhlášku v uvedenom zákone.

13. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíval na nesprávnom právnom posúdení, pretože na ust. § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa nemôžu ani analogicky aplikovať ustanovenia vyhlášky Ministerstva spravodlivosti č. 543/2005 Z. z. a ani kritérium hospodárnosti, dovolací súd uzatvoril, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale tiež dôvodné.

14. Po vrátení veci dovolacím súdom Krajský súd v Košiciach uznesením č.k.2 Co 165/2023-360 zo dňa 13.11.2023 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci bolo opätovne sa vysporiadať s výškou požadovanej náhrady škody s poukazom na záväzný právny názor dovolacieho súdu.

16. Podľa ustanovenia § 3 ods.1 písm.a) zákona č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

17. Podľa ust. § 3 ods.2 citovaného zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa ustanovenia § 5 ods.1 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

19. Podľa § 6 ods.1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

20. Podľa ust. § 17 ods.1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

21. Podľa ust. § 18 ods.1 citovaného zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení

osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa ust. § 25 ods.1 citovaného zákona, ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

23. Podľa ust. § 442 ods.1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

24. Podľa ust. § 442 ods.3 Občianskeho zákonníka, škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

25. Vo veci nebolo sporné, že voči žalobcovi bolo uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach, ČVS: KRP-50/OEK-KE-2004 zo dňa 28.10.2004 vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako trestný čin sprenevery spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 248 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., že žalobca nebol stíhaný väzobne, že bol rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 29.09.2016, č. k. 4T 15/10 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 27.09.2017 č. k. 8To/77/2017 oslobodený spod obžaloby pre vyššie uvedený skutok z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný.

26. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú:

1. existencia nezákonného rozhodnutia, vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci
2. existencia škody a
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

27. Súd už vo svojom prvom rozsudku konštatoval, že v danej veci boli splnené všetky zákonom stanovené predpoklady a podmienky pre záver o zodpovednosti štátu za škodu.

28. Čo sa týka prvého predpokladu pre záver o zodpovednosti štátu - uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi je potrebné považovať za nezákonné z dôvodu, že následne bola žalobca v trestnom konaní, začatom na základe tohto uznesenia a podanej obžaloby, súdom spod obžaloby oslobodený. K oslobodeniu žalobcu došlo preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu, vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia, nebol potvrdený. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., kde súdna judikatúra systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že v prípadoch zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať zo záveru, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Rozhodujúcim meradlom je tu neskorší výsledok trestného konania.

29. Spornou otázkou v konaní bolo splnenie druhého predpokladu pre záver o zodpovednosti štátu – vznik škody a jej výška.

30. Predmetom konania po zrušení rozhodnutí dovolacieho a následne odvolacieho súdu ostal výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu zamietol (výrok III.) a súvisiaci výrok o náhrade trov konania v časti náhrady škody (výrok č.V).

Výrok, ktorým súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 EUR s prísl. (č.I), výrok, ktorým priznal žalobcovi náhradu vecnej škody vo výške 2.548,98 EUR s prísl. (č.II) a tiež výrok, ktorým priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania o náhrade nemajetkovej ujmy (č.IV) odvolaním neboli napadnuté, preto nadobudli právoplatnosť.

31. Ako vyplýva z petitu žaloby, žalobca si uplatnil nárok na náhradu vecnej škody spolu vo výške 8.746,22 EUR. Zo skutkového zdôvodnenia žaloby je zrejmé, že vecná škoda pozostáva:
- zo sumy 2.229,96 EUR titulom trov vynaložených na trovy obhajoby (právneho zastúpenia)

- zo sumy 6.289,07 EUR titulom nákladov vynaložených žalobcom na cestovné a ubytovanie, z toho 364,10 EUR titulom ubytovania a 5.924,97 EUR titulom cestovného
- zo sumy 227,19 EUR, ktorá predstavuje zrejmu sčítaciu chybu žalobcu pri uplatňovaní nároku.

32. Čo sa týka nároku na náhradu škody titulom trov vynaložených na trovy obhajoby spolu vo výške 2.229,96 EUR, ako už súd uviedol vyššie, žalobcovi už súd svojim prvým rozsudkom právoplatne priznal vecnú škodu titulom nákladov na trovy obhajoby vo výške 2.184,88 EUR (výrok č.II). Prevyšujúca časť žaloby o zaplatenie sumy 45,08 EUR bola zahrnutá v celkovom zamietavom výroku rozsudku súdu, ktorý bol následne rozhodnutiami súdov vyšších inštancií zrušený a teda, stal sa predmetom tohto následného konania. Súd však poukazuje na to, že zamietnutie žaloby v tejto časti o zaplatenie sumy 45,08 EUR žalobca v dôvodoch svojho odvolania resp. dovolania ani nenapádal (napadol len náhradu vecnej škody, týkajúcu sa nákladov na cestovné), preto súd prvej inštancie opätovne v tomto novom rozhodnutí rozhodol o zamietnutí žaloby v tejto časti a čo sa týka zdôvodnenia, poukazuje v plnom rozsahu na zdôvodnenie uvedené vo svojom prvom rozsudku (body 34. až 38.).

33. Čo sa týka nároku o zaplatenie sumy 227,19 EUR, ide o neidentifikovaný nárok, (zrejma sčítacia chyba žalobcu pri uplatňovaní nároku), v ktorom žalobca žalobu nevzal späť, preto súd v tejto časti žalobu zamietol. Spolu teda súd týmto druhým rozhodnutím zamietol žalobu v časti o zaplatenie sumy 272,27 EUR, t.j. 227,19 EUR + 45,08 EUR (viď bod.32 odôvodnenia tohto rozsudku).

34. Čo sa týka nároku na náhradu škody titulom nákladov vynaložených na cestovné a ubytovanie spolu vo výške 6.289,07 EUR, súd prvej inštancie už vo svojom prvom rozsudku právoplatne žalobcovi priznal náhradu vecnej škody titulom nákladov na ubytovanie vo výške 364,10 EUR (výrok č.II).

35. Sporným predmetom posudzovania teda ostal len nárok žalobcu na zaplatenie sumy 5.924,97 EUR titulom nákladov na leteckú prepravu žalobcu na jednotlivé procesné úkony v rámci trestného konania.

36. Súd nárok žalobcu čo do právneho základu pokladal za dôvodný. V tomto smere v plnom rozsahu poukazuje na záväzný právny názor dovolacieho súdu, uvedený v bodoch 8 - 13 odôvodnenia tohto rozsudku.

37. Ako uviedol dovolací súd, pojem škody zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady. V spojení s odkazom, vyjadreným v ust. § 25 cit. zákona, preto treba v tomto smere aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré obsahujú všeobecnú úpravu náhrady škody. Ako to vyplýva z ust. § 17 zákona č.514/2003 Z.z. v spojení s ust. § 442 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Škodu vo všeobecnosti je potrebné chápať ako ujmu, ktorá a) nastala v majetkovej sfére poškodeného, b) je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a c) je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Je potrebné mať na zreteli, že skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu.

38. Vo svetle vyššie uvedeného súd konštatuje, že skutočnou škodou je aj ujma, ktorá žalobcovi vznikla tým, že bol nútený vynaložiť náklady (finančné prostriedky) na svoju prepravu na procesné úkony vykonávané v rámci trestného konania, ktoré bolo voči nemu vedené. Ako uviedol dovolací súd, súd prvej inštancie sa nemusel zaoberať posudzovaním účelnosti trov vynaložených v súvislosti s obhajobou žalobcu v trestnom konaní, ale posudzoval, o čo sa majetok žalobcu zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia.

39. V konaní nebolo sporné a súd mal vykonaným dokazovaním - oboznámením trestného spisu Okresného súdu Košice II sp.zn. 4T/15/2010 a vyšetrovacieho spisu č. ČVS:KRP-50/0EK-KE-2004 - za preukázané, že žalobca sa zúčastnil všetkých procesných úkonov v rámci trestného konania, za ktoré si uplatnil nárok na náhradu škody titulom cestovných nákladov. Nesporné tiež bolo, že trvalé bydlisko žalobcu, na ktorom sa v rozhodnom období aj zdržiaval, bolo v Prahe a miestom vykonávania procesných úkonov v rámci trestného konania boli Košice. Napokon, súd konštatoval, že žalobca predloženými listinnými dôkazmi – letenky, palubné lístky, faktúry a výpisy z jeho účtu – preukázal v celom rozsahu aj výšku škody a teda, že na leteckú prepravu skutočne vynaložil sumu spolu vo výške 5.924,97 EUR (prepočet z českej meny CZK na EUR podľa aktuálneho kurzu NBS). Konkrétne:

- dňa 19.10.2009, účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu, letenka Košice - Praha a späť, 12.509 CZK, t.j. 483,50 EUR,
- dňa 20.09.2010, porada s obhajcom pred prvým hlavným pojednávaním, letenka Košice - Praha a späť, 12.394 CZK, t.j. 501,25 EUR,
- dňa 03.11.2010, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 12.415 CZK, t.j. 502,98 EUR, pôvodne zakúpená na dátum 12. a 13. október 2010, zmena dátumu odletu na žiadosť klienta z dôvodu zmeny termínu hlavného pojednávania, 1.900 CZK, t.j. 76,98 EUR
- dňa 16.02.2011, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 11.702 CZK, t.j. 482,60 EUR,
- dňa 28.03.2011, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 17.440 CZK, t.j. 716,96 EUR,
- dňa 13.06.2011, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice – Praha a späť, 8.953 CZK, t.j. 367,11 EUR,
- dňa 05.09.2011, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 14.821 CZK, t.j. 611,96 EUR,
- dňa 15.02.2012, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 14.640, t.j. CZK 572,30 EUR,
- dňa 22.10.2012, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 6.684 CZK + 350,46 EUR, spolu 618,56 EUR,
- dňa 05.06.2013, porada s obhajcom, letenka Košice - Praha a späť, 16.078 CZK, t.j. 624,32 EUR,
- dňa 21.05.2014, účasť na hlavnom pojednávaní, letenka Košice - Praha a späť, 5.495 CZK, t.j. 200,33 EUR,
- dňa 27.09.2017, účasť na verejnom zasadnutí, letenka Košice - Praha a späť, 4.243 CZK, t.j. 162,72 EUR.

40. Zhrnúc vyššie uvedené, súd konštatoval, že majetok žalobcu sa zmenšil o sumu 5.924,97 EUR, čo predstavuje škodu, ktorá mu vznikla. Čo sa týka príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, je nepochybné, že uvedená škoda vznikla žalobcovi ako priamy a bezprostredný následok trestného konania, ktoré bolo voči nemu vedené. Ako už súd uviedol vyššie, všetky cesty, ktoré žalobca vykonal, boli učené v spojitosti s jednotlivými procesnými úkonmi resp. postupom orgánov činných v trestnom konaní. Inak povedané, nebyť trestného konania, uvedená škoda by žalobcovi nevznikla.

41. Súd preto žalobcovi vyhovel a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 5.924,97 EUR.

42. Žalobca si okrem istiny uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne od 2.9.2019 až do zaplatenia.

43. Podľa ust. § 16 ods.4 zákona č.514/2003 Z.z., ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

44. Podľa ustanovenia § 517 ods.1 veta prvá, odsek 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

45. Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

46. Omeškanie sa odvíja od splatnosti dlhu. Pri nároku na náhradu škody podľa zákona č.514/2003 Z.z. je pri určovaní splatnosti náhrady škody potrebné vychádzať z ust. § 16 ods.4, podľa ktorého lehota omeškania začína plynúť najskôr dňom oznámenia, že nárok poškodeného nebude uspokojený, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. V konaní nebolo sporné, že žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku

listom zo dňa 7.5.2019, na ktorý žalovaná odpovedala listom zo dňa 26.8.2019, že nárok neuspokojí. Omeškanie žalovanej sa teda začalo dňom oznámenia žalovanej, že nárok žalobcu neuspokojí, t.j. dňa 26.8.2019. Žalobca si úroky z omeškania uplatnil až od 2.9.2019, preto súd jeho žalobe v tejto časti vyhovel.

47. Výšku úrokov z omeškania súd určil podľa vyššie cit.ust. § 3 nar.vlády SR č.87/1995 Z.z. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0 % ročne; po zvýšení o 5 perc.bodov výška úrokov z omeškania činí 5 % ročne. Žalobca si výšku úrokov z omeškania uplatnil v rozsahu, prípustnom právnymi predpismi.

48. Čo sa týka paričnej lehoty, t.j. lehoty na plnenie, súd so súhlasom žalobcu vyhovel návrhu žalovanej, aby v prípade, že súd žalobe vyhovie, bola zaviazaná na zaplatenie peňažného plnenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

49. Podľa ust. § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

50. Podľa ust. § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

51. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

52. Predmetom rozhodnutia o náhrade trov konania bol celý nárok žalobcu na náhradu vecnej škody. Žalobca si tento nárok uplatnil spolu vo výške 8.746,22 EUR, z čoho mu súd priznal spolu sumu 8.473,95 EUR (t.j. prvým rozsudkom sumu 2.548,98 EUR a druhým rozsudkom sumu 5.924,97 EUR), čo v percentuálnom vyjadrení činí 97 % úspechu. Neúspech mal žalobca vo výške 272,27 EUR (zamietavý výrok), čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 3 %. Pomer úspechu a neúspechu žalobcu teda činí 94 %. Súd preto žalobcovi priznal nárok na čiastočnú náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 94 %.

53. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods.2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá. (§ 48 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku).